

ESRARENGİZ OLAYLAR

Patrick HUYGHE

Fosforlu gece balıkçıları, ateş topları gibi parlayan tavuklar, soluk sarı ışıkları 350 metreden görülen baykuşlara ait gözlemler birçok yerde yayınlanmıştır; ancak hiçbir zaman tam olarak açıklanmamıştır. Bu anormal olgular, sonradan yazar olan bir fizikçi William Corliss tarafından açığa çıkarılmasaydı, dergilerde gömülü kalacaklardı. Mantiğa aykırı düşen bilgilerin 55 yaşındaki bu avcısı, son on yılını bilimin karanlık köşelerinden binlerce açıklanamamış gözlem ve akıllara durgunluk veren buluşlar toplamakla geçirdi. Corliss, beş binden fazla bilimsel yayın içinden jeoloji, biyoloji, arkeoloji, astronomi, jeofizik, psikoloji gibi çeşitli bilim dalında kulak arkası edilmiş pek çok bulguyu sabırla seçip ayırdı. Sonra bunların en dikkat çekici olanlarını on dosya dolusu teksir ve altı büyük cilt halinde tek tek yeniden yazdı. Bu dev bilgi birikimi, Corliss'in "Kaynak Kitap Projesi"nin bir parçasıdır. Tahminlerine göre Kaynak Kitap şu anda teori ve hipotezlerle tam olarak açıklanamayan 2.000 olay ve anormalliği kapsamaktadır.

Elbette ki tüm bu anormallikler aynı bilimsel öneme sahip değil. Işık saçan kuşlar, Einstein'ın teorilerine veya Big Bang teorisine meydan okuyan anormallikler kadar önemli olamaz. Ancak koleksiyonda kayıtlı olan tüm bulguların ortak bir yanı var: bilimin katı gerçeklerinin, şimdiye dek inandırıldığımızdan çok daha iğreti olduğunu vurguluyor.

Memorial Sloan Kettering Kanser Merkezi'nin rektörü, Dr. Lewis Thomas bu durumu, doğanın tuhafıklarına bağlamaktadır. "Big Bang diye adlandırdığımız olaydan, bakteri hücrelerinin atom parçacıklarına kadar birçok konuda fazlaca bilgi sahibi değiliz. Önümüzde yüzyıllarca uğraşmamızı gerektirecek sürüyle esrarengiz olay var" diyen Thomas ayrıca, bilimin henüz anlaşılammış konularıyla ilgilenmek üzere yeni birtakım çalışmaların yararları üzerinde durmaktadır.

William R. Corliss, tuhafıkları derleyen ilk kişidir. Aslında fizikçi olan Corliss, on yıl önce anormalliklerle ilgili araştırmalara başladı. Bugün bilimsel tuhafıkları konu alan 25.000 makalesi vardır.

Böyle bir çalışma için Corliss'in Kaynak Kitabından faydalanılabilir. Kaynak Kitabın geniş bir bölümü öncelik taşıyamayacak nitelikli şaşırtıcı ve meraklandırıcı olaylardan oluşuyor. Örneğin Loch Ness canavarının gerçekliğini savunması, zoolojide pek önemli bir dalgalanmaya neden olamaz. Neden mi? Çünkü yeryüzünden silinmiş olduğu sanılan bu yaratığın tekrar ortaya çıkışı bilimsel prensiplerin yeniden gözden geçirilmesini gerektirmez. Oysa Corliss'e göre Kaynak Kitapta bildirilen olayların üçte bir kadarı, böyle bir şeye yol açabilir ve elli tanesi de dünyayı yerinden oynatacak oranda şaşırtıcı olabilir.

Akıllara durgunluk verecek böyle bir anormallik, aklın beden üzerindeki inanılmaz derecede güçlü kontrolü ile ilgilidir. "Psychological Bulletin", "Lancet" ve "American Journal of Psychiatry" gibi tanınmış bilimsel gazeteler yüzü yıllı aşkın bir süredir hipnotik telkinle deride oluşturulan sivilceler konusunda yapılan deneyleri yayınlamaktadırlar. Meşhur psikiyatrist Montague Ullman, bir defasında 27 yaşındaki bir lsviçreliye, hipnoz seansında 24 saat içinde alt dudağının sağ köşesinde sivilceler oluşacağını nasıl telkin ettiğini anlatmaktadır.

Seansın başlangıcında kişi, hiçbir enfek-

siyon veya ağız çevresinde tahriş belirtisi göstermiyordu. 24 saat süreyle gözlem altında tutulan bu İsviçrelinin alt dudağının sağ köşesinde, ertesi sabah birçok sivilce oluşmuştur.

Gezegenlerin pozisyonu ile Güneş'in hareket daireleri arasındaki ilişkiyle ilgili raporlar da en az yukarıdaki örnek kadar tartışmalara yol açmıştır. Bazı bilim adamları gezegenlerin çeşitli diziliş şekillerine bağlı olarak Güneş'te oluşan gergitlerin yüksekliği ile Güneş lekelelerinin en fazla ve en az oluş tarihleri arasında bir ilişki bulduklarını iddia ediyorlar. Oysa gezegenlerin yerçekimi ile ilgili ya da başkaca bilinen hiç bir gücü, Güneş'i herhangi bir şekilde etkileyebilecek kadar kuvvetli değildir.

RAHATSIZ EDİCİ ÖRNEKLER

Amerikan psikolojisinin babası William James, bilimin onayladığı her gerçeğin çevresinde adeta bir toz bulutu gibi uçan istisnai gözlemlerin bulunduğu ancak bunları görmezlikten gelmenin, varlıklarını ispata yanaşmaktan daha kolay olduğunu söylemektedir.

Şurası muhakkak ki Corliss, bunları görmezlikten gelmemiş ve bu tutumunda yanlış kalmamıştır. Corliss, konuyla ilgili olarak şunları söylemektedir: "Sanırım eskisine oranla bugünlerde anormalliklerle ilgili çok daha fazla bilimsel yazı yayınlanmaktadır. Dahası bu tip anormallikleri incelemek için profesyonel bir cemiyet kurulmaktadır ve katılmak için bana da teklif gelmiştir".

Corliss, fizik alanında Rensselear Politeknik Enstitüsü'nden ve Colorado Üniversitesi'nden çeşitli dereceler aldıktan sonra, fizikçi olarak on yıl endüstri alanında çalıştı. Fakat bilimsel tuhafılıklara duyduğu merak onu kalıpcı, klasik bilimin sınırlarına giremeyen birçok olayı sistemli bir şekilde toplamasına neden oldu.

Anormalliklerin ilk bulucusu ünvanı, yaşamının çoğunu (1874-1936) bilime aykırı gerçekleri toplayıp sınırlandırmakla geçirmiş olan Amerikalı gazeteci Charles Fort'a aittir. Örneğin o, gökten taş yağması gerçeğini, bilim adamlarının, meteorların varlığına inanmalarından çok daha önce kabullenmiştir.

Fort'un ortaya çıkan gerçekleri iyice vurgulamasının tersine, Corliss bilime karşı hiç kin gütmeyi ve görünüşe bakılırsa çoğu bilim adamları da ona toleranslı davrandılar. En azından projesi, bir zamanlar İmanuel Velikovsky ve Erich von Daniken'in çalışmaları kadar muhalefetle karşılaşmadı. Zaten böyle bir davranış haksız olurdu, çünkü kaynak kitap projesindeki materyalin çoğu bilimsel yazılardan alınmıştır.

Corliss, bilimsel anormalliklerin peşine otuz

Yüzlerce küçük balık ve kurbağanın, yoğun bir yağmurun yanı sıra yağdığı hayretle gözlemlendi. Bilimsel yayınlarda gökten yağın balık, kurbağa ve kaplumbağaları içeren bu tip konular sık sık yer almıştır. Yayıgın bir açıklama, bunların fıskıran su kütleleri ya da hortumlarla bulutlara ulaştıkları ve sonra da yağmurla birlikte yere indikleri yolundadır. Fakat bu açıklama düşen nesnelere çoğunlukla aynı cinsten ve boydan oluşunu açıklayamaz. Ayrıca toz, toprak ve bitki gibi diğer çevre elemanlarıyla birlikte yağmazlar. Hatta bazen tuzlu su balıkları yağdıklarında, yağmur suyunun tuzlu bir tat fark edilmez.

yıl önce, George McCready Price tarafından yazılmış "Evrimsel Jeoloji ve Yeni Katastrofizim" (Evolutionary Geology and the New Catastrophism) adlı kitabın kullanılması bir kopyasını ele geçince takıldı. Kaynak Kitap Projesinin "Bilinmeyen Yeryüzü" (Unknown Earth) adlı cildi bu buluşun sonucudur. Jeolojik bilimcilerle dolu bu kitap, kıtaların yer değiştirme teorisini destekleyecek kanıtları kapsar. "Unknown Earth"teki maddelerden biri, 1967'de Victor Oppenheim tarafından yazılmış ve "American Association of Petroleum Geologists Bulletin" da yayınlanmış bir makaleyi içermekte ve kıtaların yer

değiştirmesinin, yerkabuğunun karmaşık yapısının bir neticesi olduğunu iddia etmektedir. Kıtalar ve okyanus tabanı üzerinde yapılan çeşitli gözlemler, kıtaların, değiştirme teorisinin bizi inandırmaya çalıştığı gibi binlerce yıllık değişimler yapılmamış olduklarını ortaya koyar. Oppenheim'in ileri sürdüğü bir açıklama ise, kıtaların birbirinden ayrılmasına sebep olarak, dünyayı Atlantik, Pasifik ve Hint okyanuslarının tabanlarından geçerek çevreleyen küresel çatlama bölgelerini göstermektedir. Bu bölgeler, kıtaların durumlarının yerkabuğunun genişlemesine bağlı olduğunu belirlemektedir.

Kaynak Kitabın "Esrarengiz Evren" (Mysterious Universe) cildinde "Büyük Patlama" (Big Bang) ile ilgili şüpheler yer alır. Bunlar arasında da meteorlarda olası olan biyolojik materyal, yerçekim kuvvetindeki farklılaşmalar ve hatta zaman zaman dünyanın yörüngesine katılan fantom uydular vardır. Yaklaşık yüz yıldır astronomi uzmanları böyle ekstra aylar gördüklerini bildirmektedirler. 1890 yıllarında Alman astronomi uzmanı Dr. G. Waltemath, dünyanın yörüngesinde sadece fazladan bir ay değil ufak uydular-

dan kurulu bir sistemin varlığını rapor etmiştir. 1960'larda ise Polonyalı astronomi uzmanı Dr. K. Kordylewski, aşağı yukarı Ay'ın olduğu uzaklıkta, iki bulutumsu nesnenin görüldüğünü bildirmiştir. John Bagby ise çeşitli gözlemlerine dayanarak dünyanın, büyük bir parçadan 1955'lerde ayrılmış ve en az on uydusu olduğunu iddia etmektedir. Bahsedilen bu ciltte Corliss, sürekli, astronomi alanında yapılmış eski gözlemlerden bahsetmekte ve bunların üstünde durulmasını istemektedir.

Corliss, jeofizik alanında da çalışmalarını sürdürmüştür. "Olağandışı Doğa Olayları" (Handbook of Unusual Natural Phenomena) adlı kitabında dünya ve evreni konusuyla ilgilenmiştir. 1964 Temmuz'unda bir geminin tüm tayfası Güneş'in battığı yerde açık mavi, kızıl, kırmızı iç içe daireler gördüklerini bildirdiler. İngiltere, Handon'da ise 1918 de gökten yılanbalığı yağdığı rapor edildi. Peru'da ise 1931'de kumların mırıldandıkları duyuldu.

Atalarımızın teknolojik ve zihinsel gelişmelerinden şüphesi olanlar Corliss'in "Eski İnsan" (Ancient Man) adlı eserini mutlaka okumalıdır. Böylece, örneğin bir mühendislik harikası denen ve Yaxuna'dan Coba'ya kadar uzanan dev Maya Caddesini öğrenebilirler. Hemen hemen dümdüz olan bu cadde taştan yapılmış ve yüzeyi betonla kaplanmış olup, 62,5 mil uzunlukta ve 30-40 adım genişliktedir.

"Ancient Man" aynı zamanda binlerce yıl önce elektrokimya, metalurji ve benzeri bilim dallarına ait bazı şeylerin bilindiğine işaret etmektedir. 2000 yıllık sulu bir pil bize

Su damlacıklarının prizma şeklindeki hareketleri gökkuşaklarını oluşturur. Fakat bilinen geometri teorileri, aşağıda görülen beyaz arkların oluşumunu açıklayamamaktadır. Dahası, bu gökkuşağının renklerinde de bir tuhaflık vardır; dıştaki eğri mavi, içteki ise kırmızıdır.

Kleopatra zamanında metalleri altın kaplamak için böyle bir cihazdan pekâlâ yararlanılmış olabileceğini göstermektedir.

Bu kitapta yer alan birçok şaşırtıcı yapıtın yanı sıra, şifresi henüz çözülememiş yazılardan da bahsedilir. Avrupa'da bulunmuş neolitik ya da mezolitik çağa ait boyalı çakıl taşlarının anlamı ne olabilir? Üstlerinde noktalar ve çizgilerden başka ağaç, yılan, bitki gibi 14 değişik desen bulunan bu taşlar birer harfi sembolize edebilir. Peru'nun kumlu kuzey kıyılarında bulunan boyalı fasulyeler birçok bakımdan yukarıda anlatılan taşlara benzer. Tüm bu bulgular bize eski insanın düşündüğümüzden de zeki olduğunu ve antropologların kabul ettiklerinin tersine buldukları bölgeden çok uzak yerlere bile gittiklerini ispatlamaktadır.

ŞAŞIRTICI DAVRANIŞLAR

İnsanların şaşırtıcı davranışları Corliss'in en son kitabı "Anlaşılmayan Beyin Gücü" (The Unfathomed Mind) de işlenmiştir. Burada otomatik yazma, çift karakter, beynin inanılmaz gücü ve hayal görme ile ilgili bölümler bulunmaktadır. Pers Kralı Büyük Mithridates'in ordusundaki her askerini adını ezbere bildiğinden haberiniz var mıydı? Ya da Racine'in Euripides tarafından yazılmış tüm trajedileri ezbere okuyabildiğini biliyor muydunuz? Kitabın diğer bir bölümü beynin beden üstündeki anlaşılmaz etkisini inceler ve histerik körlük, ateş üstünde yürümek, yalancı gebelik, hipnotik telkinle göğüs geliştirmek ve insanı olmayan bir şeye inandırmak konularında örnekler verir.

Tüm Kaynak Kitaplarının arasında en çok tartışmalara yol açan herhalde "İnanılmaz Yaşam" (Incredible Life) dir.

"Incredible Life" esrarengiz biyolojik olayların yanı sıra, bambuların çiçek açışı gibi değişik konuları da içermektedir. Bazı bambu çeşitleri çiçek açmak için 20-30 yıl beklerler ve sonra ansızın hepsi birden aynı anda çiçek açar, meyve verir ve ölürlür. Daha ilginç de bambuların vatanlarından, dünyanın öbür ucuna taşındıkları zamanlarda bile çiçek açma zamanlarının değişmeyişidir. Esrarengiz bir saat ya da takvim onlara çiçek açacakları zamanı bildiriyor olmalı. Bazı biyologlar bunun, aldıkları gıdanın belli bir miktara ulaşması ile ilgili olabileceğini söylüyorlar. Ama yine de cılız ya da ateşle kavrulmuş bambularla, sağlıklı ve dev gibi olanlarının aynı anda çiçek açışını açıklayamıyorlar.

1920'lerde tüm İngiltere'de 11 değişik türde kuş, kapı önlerine konan süt şişelerinin balmumu kapaklarını açmaya koyuldular. Acaba şişe-

Suların göklere fışkırması, genellikle suyun üstünden geçen hortumlarla açıklanmaktaysa da, bu mekanizma tam olarak bilinmemektedir. Resimde okyanusun üstünde çatalanmış bir fışkırma görülüyor. Bu bilimin varlığını kabul etmediği olağandışı bir olaydır.

lerin içinde besleyici bir şey olduğunu nereden anladılar? Her kuş kendine has bir buluş mu yaptı, yoksa birbirlerinden mi öğrendiler?

Son zamanlarda, deri değiştiren insanlarla ilgili haberler ortaya çıkmakta. 1981'de Chicago Tıp Cemiyeti'nin bir üyesi, her yaz deri değiştiren bir adamı tespit etti. Bu adamın derisi 12 saat süren ateş ve titreme nöbeti sonunda kıpkırmızı oluyor ve iri parçalar halinde dökülmeye başlıyor. Hele ayak ve kollar adeta eldivenden çıkmışçasına eski deriden sıyrılıyor.

Anormallikler, inanılır niteliğe kavuşmak için saygın bir bilim adamının desteğine muhtaçtır. Yunanca'da anlamı "gök gürültüsünü andıran sesler" olan brontides, Corliss'in kitabında yer alan konulardan biri olup, son günlerde böyle bir destek kazanmıştır. Brontides, George Darwin tarafından aydınlığa kavuşturulmuş doğal kaynaklı patlama sesi olaylarıdır. Darwin 1895'te, Nature'da yayınlanan bir yazısında "Barisal tüfekleri" diye adlandırdığı bu sesle-

YAŞAM KURTARAN KUYRUK

Kertenkelelerin çoğunun, bir saldırı karşısında geliştirdikleri savunma sistemi, kuyruklarını bırakmaktır. Ancak sadece belirli kertenkele türlerinin bıraktıkları kuyruklar, uzun süre hızla çarpınırlar. Teksaslı iki biyologa göre, bu hayvanların düşmanlarından kurtulma şansları, diğer kertenkele türlerine oranla daha fazladır.

Benjamin Dial ve Lloyd Fitzpatrick adlı biyologlar araştırmaları sonucunda, terkedildikten sonra da hızla çarpınan kuyruğun, saldırgan hayvanı oyaladığı ve böylece kertenkeleye kaçmak için daha fazla zaman kazandırdığını saptamışlar.

Dial ve Fitzpatrick deneylerinde, kuyrukları, bırakıldıktan sonra 5 dakika süreyle hızla çarpınan (dakikada 300 kez) skinkler (pullu bir kertenkele türü, scincidae) ve bıraktıkları kuyrukları yavaş çarpınan anoller (bir tür bukalemunsu kertenkele, Iguanid) bir vahşi keçi ile karşı karşıya bırakmışlar. Deneyin ilk safhasında, ayrılan kuyruklar hareketsiz hale geldikten sonra salıverilen keçiden hiçbir skink kurtulamamış; ancak bir kaç hızlı anol kurtulabilmiş. Deneyin, ikinci aşamasında ise hızlı çarpınan kuyrukları sayesinde tüm skinkler kurtulmuş. Daha sonraki deneylerde hızlı çarpınan kuyruğun yılanları da, yavaş yavaş çarpınan

Skink'in hızla çarpınan kuyruğu saldırıya siper oluyor, hızlı hareketi sayesinde yılanı oyalıyor ve kertenkelerin kaçmasını sağlıyor.

kuyruğa oranla daha fazla oyaladığı saptanmış.

Araştırmacılar skinkler gibi bazı kertenkele türlerinin, enerjiji kuyruklarında, yağa oranla daha kolay kullanılabilen glikojen biçiminde depo etme yeteneklerini geliştirdiklerini öne sürüyorlar.

Science 82'den
çev: Hülya ELİTOK

rin, Ganj Nehri deltasında duyduğunu anlatıyordu. Bu orijinal yazı ile ilgili olarak yapılan bir araştırma, dünyanın çeşitli yerlerinde de böyle sesler duyulduğunu ortaya çıkardı. Belçika, İskoçya ve Haiti'de benzeri olaylara tanık olunmuştu.

En azından tanınmış bir bilim adamı Corliss'e layık olduğu değeri vermiş ve ünlü "Science" gazetesinde yayınlanan bir yazısının sonunda O'nun eserlerinden yararlanmış olduğunu açıklamıştır. Bu adam, Cornell Üniversitesi'nin radyofizik ve uzay araştırma merkezinin direktörü Thomas Gold'dur ve açıklaması Corliss'e olduğu kadar, brontides konusuna da bilimsellik damgasının vurulmasını sağlamıştır.

TEK ELEŞTİRİ

Kaynak Kitaplara yönelebilecek tek yerinde eleştiri, içindeki verilerin belirgin olmayışıdır. Pek çok değişik konuyu kapsadığı için,

hiç birini yeterince açıklayamamıştır. Konuların çoğu insanın merakını uyandırmakta ama tatmin edememektedir. Fakat yine de Corliss'i tek başına çalışarak derlediği bu büyük eser için kutlamak gerekir. İlk başladığında keşfedilecek bu denli olay olduğunu belki o da farketmemiştir. Kaynak Kitapta yer alanların % 15'lik bir bölümünü Corliss açığa çıkarmıştır. Bundan sonraki adım ise yukarıda bahsedilen tek eleştiriye de ortadan kaldırmak olmalıdır.

Corliss, iki düzine kadar rehber kitabın 2.000 anormalliği içereceğini ve her olayı ayrı ayrı ele alıp konuyla ilgili eski bilgileri, gelişimi, benzer olayları ve olası nedenleri inceleyeceğini açıklamaktadır. Bu kataloglar daha sonra görüşlerini almak üzere bilim adamlarına verilecekler.

Science Digest'dan Çev: Semih KESKİL